

Suomen Kättilöliitto – Finlands Barnmorskeförbund ry:s ställningstagande på internationella barnmorskedagen

Får publiceras 5.5.2022

Barnmorskor behövs alltid

Behovet av barnmorskor identifierades i Finland redan för över 200 år sedan. Barnmorskeutbildningen inleddes år 1816 utifrån behovet att minska på mödra- och barnadödligheten och bibehålla befolkningstillväxten. Vem som helst kan inte kalla sig för barnmorska eller kalla sitt arbete för barnmorskearbete. Enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvård är barnmorskeyrket ett yrke som kräver legitimation. Endast en legitimerad barnmorska kan använda hälso- och sjukvårdens yrkesbeteckning barnmorska, verka som barnmorska och erbjuda barnmorskearbete. Barnmorskeutbildningen, som styrs av strikta direktiv, är fyra och ett halvt år lång och därmed den längsta yrkeshögskoleutbildningen inom hälsovård i Finland. Som yrkeskunniga inom sexuell och reproduktiv hälsa har barnmorskan expertkunnande gällande gravida, födande och de nyblivna familjerna samt de gynekologiska patienternas helhetsvård och familjecentrerad vård.

Barnmorskorna har haft en avgörande roll i grundandet av mödrahälsovården och rådgivningsverksamheten, som i år firar 100 år. Barnmorskorna hade ansvar för vården av gravida då mödrarådgivningsverksamheten inleddes i Finland. När folkhälsolagen år 1972 trädde i kraft togs barnmorskebeteckningen bort från rådgivningarna vilket minskade barnmorskornas möjligheter att arbeta på de kombinerade mödra- och barnrådgivningarna, vilket har lett till att de barnmorskor som idag jobbar på mödrarådgivning oftast också har en hälsovårdarexamen. Till skillnad från de andra nordiska länderna och trots Världshälsoorganisationens (WHO) rekommendationer, utnyttjas för tillfället inte barnmorskornas yrkeskunskap fullt ut i vårt land gällande vården av gravida.

Under corona-pandemin fördes en värdediskussion om hälso- och sjukvårdspersonalen, inklusive barnmorskorna. Barnmorskorna har under pandemin vårdat sina klienter precis som alltid annars. Vi har under pandemins gång också framfört vår oro kring det stöd och den vägledning som familjerna får under graviditet, förlossning och barnsängstid på grund av de minskade resurserna som finns tillgängliga inom vården.

I år har de finländska barnmorskorna följt med hur de ukrainska barnmorskekollegorna sköter förlossningar under bombanfall och familjers boendesituation under kriget. Antalet personer som redan anlant och förväntas anlända till Finland är tusentals, de är människor som behöver tillfälligt skydd samt asylsökande. Vi barnmorskor möter dessa personer i vårt arbete och vårdar dem professionellt, vi beaktar de individuella livssituationerna och behoven på samma sätt som med alla våra andra klienter. En del av oss har utöver detta deltagit i hjälp- och krisarbete både i hemlandet och utomlands.

Barnmorskor behövs alltid oavsett världssituationen. Graviditet, förlossning och sjukdom ber inte om tillfälle. Barnmorskorna vill göra sitt arbete bra och på ett etiskt hållbart sätt. Vi är alltid på mammans, barnets och familjens sida. Förbättrandet av arbetsmiljön och lönen garanterar tillgången till barnmorskor och ett kvalitativt barnmorskearbete även i framtiden.

Internationella barnmorskeförbundets (ICM) tema för årets internationella barnmorskedag är med anledning av jubileumsåret "100 år av utveckling". Internationella barnmorskeförbundet betonar att man enligt studier räddar människoliv och främjar kvinnors, barns och familjers hälsa och välmående genom investering i barnmorskor och barnmorskearbete, och det är till och med kostnadseffektivt. Vad vore världen utan barnmorskor? Det skulle leda till negativa hälsoeffekter och mänskligt lidande för kvinnor, mödrar, barn och familjer samt leda till negativa konsekvenser för folkhälsan och nationalekonomin i samhället, av vilka en del ofta blir uppenbara först år senare. ICM utmanar oss att fundera på hur världen skulle se ut, om barnmorskorna och barnmorskearbetet fick det stöd och den uppskattning som de förtjänar också ekonomiskt? Helt enkelt: alla skulle ha rätt till de sexuella och reproduktiva hälsovårdstjänster man behöver och jämställdhet och sexuella rättigheter skulle förverkligas.

På den internationella barnmorskedagen år 2022 frågar Finlands Barnmorskeförbund: har det finländska välfärdssamhället råd att inte investera i barnmorskornas arbetsmiljö och en lön som det går att leva på? Vill man i Finland verkligen investera i kvinnor, barn och familjer?

Tilläggsuppgifter:

Päivi Oinonen

ordförande

Suomen Kätilöliitto – Finlands Barnmorskeförbund ry

+358 45 664 0000

paivi.oinonen@suomenkatiloliitto.fi

Internationella barnmorskeförbundets (ICM) teman för internationella barnmorskedagen år 2022:

<https://idm2022.com/>